

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Սույնով հաստատում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Թողարկող) 2021թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների 2021թ. տարեկան զեկույցը ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում է Թողարկողի ընդհանուր վիճակը, բիզնեսի արդյունքները և զարգացումը ու ներառում է այն հիմնական ռիսկերի նկարագիրը, որոնց հետ առնչվում է «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն:

Հակոբ Անդրեասյան

(անուն, ազգանուն)

Գլխավոր
գործադիր տնօրեն

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

04.05.2022թ.
(ամսաթիվ)

Ստյոպա Զաքինյան

(անուն, ազգանուն)

Ֆինանսական գծի
գլխավոր գործադիր
տնօրենի տեղակալ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

04.05.2022թ.
(ամսաթիվ)

Արմեն Հակոբյան

(անուն, ազգանուն)

Գլխավոր հաշվապահ

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

4/05/2022
(ամսաթիվ)

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

բաց բաժնետիրական ընկերություն

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2021 ԹՎԱԿԱՆ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2021թ. տարեկան հաշվետվություն

Հաշվեկշռային հիմնական ցուցանիշներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ) ակտիվները կազմել են 546.9 մլրդ ՀՀ դրամ՝ տարվա ընթացքում աճելով 10.4%-ով (կամ 51.3 մլրդ դրամով):

Բանկի ակտիվների գերակշիռ մասը բաժին է ընկնում հաճախորդներին տրամադրված վարկերին՝ 31.12.21թ. վերջի դրությամբ կազմելով ակտիվների 68.1%-ը: Բանկի վարկային պորտֆելը տարվա ընթացքում աճել է 44.5 մլրդ ՀՀ դրամով (կամ 13.6%-ով)՝ 31.12.21թ կազմելով 372.5 մլրդ ՀՀ դրամ: Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Բանկի կողմից ՀՀ դրամով տրամադրված վարկերի կշիռը ընդհանուր պորտֆելում կազմել է շուրջ 74%:

Բանկի դրամական միջոցները (կանխիկ դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական բանկում և այլ թղթակից բանկերում) 31.12.21թ. դրությամբ կազմել են 96.4 մլրդ ՀՀ դրամ, որը կազմում է Բանկի ընդհանուր ակտիվների 17.6%-ը:

Ակտիվների աճին զուգընթաց տարվա ընթացքում 7.9%-ով աճել են նաև Բանկի պարտավորությունները՝ 31.12.21թ. կազմելով 458.7 մլրդ ՀՀ դրամ:

2021թ. ընթացքում 13.7%-ով աճել են հաճախորդների ցպահանջ և ժամկետային ավանդները՝ 31.12.21թ. դրությամբ կազմելով 337.5 մլրդ ՀՀ դրամ: Ընդ որում, տեղական արժույթով ցպահանջ և ժամկետային ավանդների պորտֆելի

կշիռը ընդհանուր ավանդային պորտֆելում կազմել է 48.2%: Ինչ վերաբերում է ավանդների կառուցվածքին ըստ ժամկետայնության՝ ժամկետային ավանդները կազմել են ավանդային պորտֆելի 65.0%-ը, իսկ ցպահանջ ավանդները՝ 35.0%-ը:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի և Կառավարության, բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունները 31.12.21թ. կազմել են 92.3 մլրդ ՀՀ դրամ՝ տարեսկզբի նկատմամբ նվազելով 8.6%:

Բանկը 2021 թվականին կարողացավ թողարկել և հաջողությամբ տեղաբաշխել 500 հազար հատ բաժնետոմս՝ ներգրավելով բազմաթիվ նոր ներդրողներ և խթանելով տեղական կապիտալի շուկայի զարգացումը: Կապիտալի թողարկումը հնարավորություն կտա առաջիկա տարիներին ապահովել վարկային պորտֆելի ցանկալի աճ:

Բանկի կանոնադրական կապիտալը ավելացել է 25 մլրդ ՀՀ դրամով՝ կազմելով 55 մլրդ ՀՀ դրամ, որից 5 մլրդ ՀՀ դրամը վերոնշյալ թողարկման շրջանակում: Արդյունքում, Բանկի ընդհանուր կապիտալը 2021 թվականի վերջին կազմել է 88 մլրդ ՀՀ դրամ՝ նախորդ տարվա համեմատ աճելով 18 մլրդ ՀՀ դրամով կամ 25.1%-ով:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական ցուցանիշներ

Բանկի զուտ տոկոսային եկամուտները 2021թ կազմել են 26 մլրդ ՀՀ դրամ:

Ներդրումային գործառնություններից տոկոսային եկամուտը կազմել է 2.1 մլրդ ՀՀ դրամ:

Միաժամանակ, ստացված զուտ կոմիսիոն վճարները կազմել են 3.8 մլրդ ՀՀ դրամ՝ 0.7 մլրդ ՀՀ դրամով գերազանցելով նախորդ տարվա ցուցանիշը:

Առևտրային գործառնություններից ստացված զուտ եկամուտները կազմել են 2.0 մլրդ ՀՀ դրամ:

Արդյունքում Բանկի գործառնական եկամուտները տարվա ընթացքում աճել են 2.4 մլրդ ՀՀ դրամով (7.2%-ով)՝ կազմելով 35.5 մլրդ ՀՀ դրամ:

Ընդհանուր վարչական և այլ գործառնական ծախսերը տարվա ընթացքում աճել են 24.3%-ով՝ կազմելով 23.1 մլրդ ՀՀ դրամ: Աշխատակիցների քանակը տարեվերջի դրությամբ կազմել է 1,506:

Բանկը 2021թ.-ին ունեցել է 0.2 մլրդ ՀՀ դրամ զուտ վերադարձ՝ նախորդ տարվա համադրելի ժամանակահատվածի 10.7 մլրդ ՀՀ դրամ զուտ մասհանման փոխարեն: 31.12.21թ.-ի դրությամբ 3-րդ խմբի վարկերը կազմել են բանկի համախառն վարկային պորտֆելի 4.4%:

Արդյունքում, 2021թ.-ին Բանկն ունեցել է 9.8 մլրդ ՀՀ դրամի զուտ շահույթ: Ակտիվների շահութաբերությունը 2021թ.-ի տվյալներով կազմել է 1.9%, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը՝ 12.4%:

Մրցակցային դիրքի վերլուծություն

2021թ. վերջի դրությամբ ՀՀ-ում գործել են 17 առևտրային բանկեր, որոնց մասնաճյուղերի քանակը կազմել է 551, իսկ աշխատակիցների ընդհանուր թիվը՝ 12,579 մարդ:

Ինչ վերաբերում է Բանկային համակարգի զարգացումներին, 2021թ.-ի ընթացքում բանկային համակարգը շարունակել է հիմնական ֆինանսական ցուցանիշների գծով իր դրական դինամիկան՝ տարվա ընթացքում արձանագրելով ակտիվների 6.6%, վարկային պորտֆելի -0.6%, հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների 6.7% և կապիտալի 6.2% աճ: Նույն ժամանակահատվածում Բանկի ակտիվները, հաճախորդներին տրված վարկերը, հաճախորդների

նկատմամբ պարտավորությունները և կապիտալը աճել են համապատասխանաբար 10.4%-ով, 13.6%-ով, 13.7%-ով և 25.1%-ով: Տարեվերջի դրությամբ ակտիվների և վարկերի գծով Բանկի մասնաբաժինը համապատասխանաբար կազմել է 7.7% և 9.2%, իսկ ավանդների գծով՝ 7.8%:

Ստորև ներկայացված են Բանկի հիմնական մրցակցային առավելությունները:

- *Տոկոսային և ոչ տոկոսային բարձր եկամուտների գեներացման կարողություններ (արտահայտված տոկոսային մարժայով, ինչպես նաև զուտ բանկային եկամուտ/ակտիվներ հարաբերակցությամբ):*

2021թ.-ի արդյունքներով, զուտ տոկոսային մարժայով Բանկը եղել է 3-րդ տեղում՝ զիջելով ՎՏԲ-Հայաստան Բանկին և Էյչ-Էյս-Բի-Սի Բանկին: Բանկի տոկոսային մարժան հաշվետու տարվա տվյալներով կազմել է 6.2%՝ գերազանցելով մրցակից բանկերի միջին ցուցանիշը 1.2 տոկոսային կետով: Բանկը տոկոսային սպրեդով (եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն–ծախսատար պարտավորությունների ծախսատարություն) կրկին գերազանցել է իր բոլոր մրցակիցներին, բացի ՎՏԲ-Հայաստան Բանկից:

Զուտ բանկային եկամուտներով Բանկը 3-րդ տեղում է, իսկ Զուտ բանկային եկամուտներ / Ակտիվներ ցուցանիշով Բանկն իր մրցակիցների մեջ 2-րդ տեղում է: 2021թ.-ի համար վերջինս կազմել է 6.8% (համեմատության համար նշենք, որ մրցակիցների միջին ցուցանիշը կազմել է 5.2%):

- *Վարկային պորտֆելի առավել ցածր դոլարիզացիա:*

Չնայած նրան, որ Հայաստանում դոլարիզացիայի մակարդակը 2021թ.-ի ընթացքում նվազել է, սակայն այն շարունակում է մնալ բարձր: Այսպես, 2021թ.-ի ընթացքում Բանկային համակարգում ռեզիդենտների արտարժույթային վարկերի և ռեզիդենտների ընդհանուր վարկերի հարաբերակցությունը նվազել է 5.7 տոկոսային կետով՝ տարեվերջին կազմելով 44%:

Բանկի կողմից արտարժույթով տրամադրված վարկերի կշիռը կազմել է ընդհանուր վարկային պորտֆելի 26%-ը:

- *Կապիտալիզացիայի բարձր մակարդակ:*

31.12.21թ. դրությամբ Բանկի կապիտալը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 18 մլրդ ՀՀ դրամով՝ կազմելով 88 մլրդ ՀՀ դրամ՝ բանկային համակարգում զբաղեցնելով 3-րդ տեղը: Այս աճը որոշ չափով պայմանավորված է 2021թ-ին Բանկի կողմից 500 հազար հատ բաժնետոմսի հրապարակային տեղաբաշխմամբ, որի ընդհանուր ծավալը կազմել է 7.5 միլիարդ ՀՀ դրամ: Բանկի հիմնական և ընդհանուր կապիտալների համարժեքության ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար 14.5% և 17.7%՝ գերազանցելով մրցակից բանկերի միջին ցուցանիշը համապատասխանաբար 0.6 և 2.8 տոկոսային կետերով:

Վարկանիշ

2021 թվականի հունիսին, հեղինակավոր Ֆիթչ վարկանիշային գործակալությունը (Fitch Ratings) վերահաստատել է Բանկին շնորհված «Երկարաժամկետ պարտավորություններ թողարկողի» B+ վարկանիշ:

Fitch-ի հրապարակած զեկույցում նշված է, որ Բանկը նման գնահատականի արժանացել է շնորհիվ ներքին ֆինանսական կենսունակության:

Վերահաստատված վարկանիշը սահմանելիս Fitch-ը հաշվի է առել նաև Բանկի բացարձակ առաջատար դիրքը Հայաստանի գյուղատնտեսության ֆինանսավորման ոլորտում, ենթակառուցվածքային հագեցվածությունն ու իրացվելիության բարձր մակարդակը:

2020թ. COVID-19-ի տարածման և Հայաստանի ու Ադրբեջանի միջև ռազմական գործողությունների ծավալման բացասական հետևանքներով պայմանավորված՝ ՀՀ-ում ստեղծված սոցիալ-տնտեսական անբարենպաստ միջավայրը Fitch-ի կանխատեսումներով աստիճանաբար կվերականգնվի 2022թ ընթացքում, որի արդյունքում Բանկը հնարավորություն կունենա ապահովել վարկային պորտֆելի և եկամուտների աճ:

Հետագա զարգացման նկարագիր

Առաջիկա տարիներին Բանկի ծառայությունները կթիրախավորվեն հաճախորդների երեք հիմնական սեգմենտների (Գյուղատնտեսական, Մանրածախ, ՓՄՁ և կորպորատիվ) վրա: Մասնակցելով ՀՀ կառավարության՝ գյուղատնտեսությանը աջակցման ծրագրերին, Բանկը կտրամադրի գյուղատնտեսական վարկեր հիմնականում ՀՀ մարզերում՝ միջին և խոշոր գյուղացիական տնտեսություններին, գյուղատնտեսական մթերքների արտադրությամբ և վերամշակմամբ զբաղվող կազմակերպություններին, ինչպես նաև Բանկը իր սեփական միջոցներով կշարունակի վարկավորել ինչպես մանր, այնպես էլ միջին և խոշոր գյուղացիական տնտեսություններին: Առևտրային վարկերը կտրամադրվեն հիմնականում արտադրության, առևտրի և ծառայությունների ոլորտների իրավաբանական անձանց և ձեռնարկատերերին:

Բանկի գործունեության կարևորագույն ուղղություններից է նաև հիմնական ավանդների կայուն բազայի ընդլայնումը: Բանկը կշարունակի ավելացնել ցպահանջ և ժամկետային ավանդները ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից: Նպատակ ունենալով զարգացնել կապիտալի շուկան ՀՀ-ում՝ Բանկը իրականացնում է ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով պարտատոմսերի թողարկում, որը առաջիկա տարիներին կրելու է շարունակական բնույթ:

Հաճախորդների անընդհատ զարգացող պահանջները բավարարելու և մրցակցային առավելություն ապահովելու նպատակով, ֆինանսական համակարգը ենթարկվում է զգալի փոփոխությունների: Համաձայն միջազգային հեղինակավոր կազմակերպությունների կողմից իրականացված հետազոտությունների՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ոլորտում տեղի ունեցող զարգացումները, հաջորդ տասնամյակի ընթացքում բանկերը առերեսվելու են մի շարք նորարական մարտահրավերների, որոնց վրա էական ազդեցություն կունենան հետևյալ

գործոնները՝ հաճախորդների նոր տեսակի պահանջմունքների ձևավորումը, մեքենայական ուսուցման և արհեստական բանականության կիրառումը ֆինանսական ոլորտում, ֆինանսաբանկային կազմակերպությունների կենտրոնացումը թվային բանկային փորձի և ամբողջական թվայնացման վրա, ինչպես նաև կիրքեռանվտանգությունը:

Վերոնշյալ գործոնները էական ազդեցություն կունենան նաև հայաստանյան բանկային շուկայի վրա: Սույն գործոններով պայմանավորված՝ մարտահրավերներին դիմակայելու և դրանց շնորհիվ մրցակցային առավելություն ստանալու համար Բանկի կողմից նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ փոփոխությունները՝

- Սպասարկման ցանցի օպտիմալացում Anytime-anywhere (online) հասանելիության ապահովման նպատակով: Սպասարկման ցանցի օպտիմալացումը պայմանավորված կլինի մասնաճյուղային, բանկոմատային ցանցի և հատկապես ինքնասպասարկման ուղիների վերազինմամբ և զարգացմամբ՝ հաճախորդներին առաջարկվող բանկային ծառայություններից օգտվելու հասանելիության և հարմարավետության բարձրացման նպատակով: Փոփոխությունները միտված կլինեն համապատասխանելու շուկայի դեմոգրաֆիկ և հաճախորդների վարքագծային փոփոխություններով պայմանավորված պահանջներին,
- Մեքենայական ուսուցման և արհեստական բանականության կիրառումը կնպաստի մեծ ծավալի տվյալների արագ և ճշգրիտ վերլուծությանը, ինչը հնարավորություն կտա բացահայտել ֆինանսաբանկային շուկայի ծառայությունների և սպասարկման նկատմամբ հաճախորդների կարիքները և այդ կարիքներին բավարարող թիրախային լուծումներ առաջարկել: Ավելին, վերոնշյալ տեխնոլոգիաների կիրառմամբ կստեղծվեն հաճախորդների հետ հաղորդակցման նոր ուղիներ, ինչը կնպաստի հաճախորդների կողմից

բարձրացրած խնդիրների ավելի արագ արձագանքմանը, հետադարձ կապի ուժեղացմանը և հաճախորդների փորձի բարելավմանը,

- Բանկի կենտրոնացումը թվային բանկային փորձի և ամբողջական թվայնացման վրա արտահայտված է տարատեսակ նորարարական լուծումների կիրառությամբ և դրանց զարգացմանը նպաստող միջավայրի ստեղծմամբ: Սա թերևս ֆինանսաբանկային ոլորտի առջև ծառացած մարտահրավերներին դիմակայելու կարևորագույն լուծումներից մեկն է, որը տալիս է բազում հնարավորություններ սպասարկման որակի և արագության լավացման, ամենուր-ամենժամ հասանելիության ապահովման, ինչպես նաև շուկայում ավելացող տեխնոլոգիական՝ ոչ տրադիցիոն ֆինանսաբանկային գործունեություն իրականացնող, մրցակիցների հետ պայքարելու առումով: Ավելին, տարատեսակ նորարարական լուծումները հնարավորություն կտան ինչպես զգալիորեն կրճատել գործառնական ծախսերը, այնպես էլ բացահայտել նոր շուկաներ՝ ընդլայնելով գործունեության աշխարհագրությունը և կոմպենսացնել ներքին շուկայի սահմանափակությամբ պայմանավորված ռիսկերը,
- Առաջնահերթության տեսանկյունից կիբեռանվտանգությունը շարունակում է Բանկի համար մնալ կարևորագույն ուղղություններից մեկը: Հաշվի առնելով այն, որ մեր առօրյայում թվային տեխնոլոգիաների առկայության մեծացմանը զուգընթաց աճում են նաև կիբեռսպառնալիքները, անհրաժեշտություն է առաջանում մեծացնել տեղեկատվական անվտանգության շրջանակը և երբեմն էլ կանխատեսել սպառնալիքների զարգացման ուղղությունը և կանխարգելման գործիքներ կիրառել՝ կանխել վտանգը մինչև դրա առաջանալը: Բանկը, ելնելով իր որդեգրած քաղաքականությունից, այս ոլորտում նույնպես հանդիսանում է առաջամարտիկներից մեկը, որ հայտ է ներկայացնում լինելու անվտանգության համայնքի լոկոմոտիվը:

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐ

Համաշխարհային տնտեսությունը 2020թ. անկումից հետո 2021թ. ցուցաբերել է վերականգման միտում: Տնտեսության վերականգնման տենդենց է դիտվել նաև ՀՀ խոշորագույն առևտրային գործընկեր ՌԴ-ում, որը 2021 թվականին գրանցել է տարեկան 4.7% աճ: Պայմանավորված վերը նշված հանգամանքով, ինչպես նաև ռուբլի/դրամ փոխարժեքի կայունացմամբ, ՌԴ-ից ստացվող դրամական փոխանցումները 2021 թ. գրանցել են 7% տարեկան աճ 2020թ. համեմատությամբ:

Այնուամենայնիվ, 2021թ. համավարակի նոր ալիքների բռնկմամբ պայմանավորված՝ դեռևս առկա էին համաշխարհային տնտեսության զարգացման հետ կապված որոշ անորոշություններ: Արտադրական շղթաների խաթարման պայմաններում միջազգային շուկաներում, այդ թվում ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրներում գրանցվում էր գնաճ, որն իր ազդեցությունն է ունեցել նաև ՀՀ-ում գնաճի մակարդակի վրա՝ 2021 թվականին աճելով մինչև 7.2% (2020թ.՝ 1.2%):

2020թ. անկումից հետո ՀՀ-ում գրանցվել է 5.7% տնտեսական աճ: Ծառայությունների ոլորտում գրանցվել է 7.8% աճ, առևտրաշրջանառության ոլորտում՝ 7.5%, շինարարության ոլորտում՝ 7.4% աճ: Գյուղատնտեսության ոլորտում գրանցվել է նվազում՝ 1.1%:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների դրական դինամիկային համընթաց արձանագրվել է ՀՀ բանկային համակարգի չաշխատող ակտիվների տեսակարար կշռի նվազում 2020թ. համեմատությամբ՝ կազմելով 1.75%:

ՌԻՍԿԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ

2021թ. ընթացքում Բանկը չի խախտել վարկային ռիսկի ախորժակը (հսկվող-անհուսալի դասակարգված վարկերի գծով զուտ մասհանումներ/նորմատիվային կապիտալ հարաբերակցություն):

Կապիտալի համարժեքության նորմատիվի փաստացի արժեքը գերազանցել է ինչպես ներքին, այնպես էլ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նվազագույն շեմը: Բանկի ռիսկով կշռված ակտիվների գերակշիռ մասի աղբյուր է հանդիսանում վարկային ռիսկը, ինչը պայմանավորված է գործունեության հիմնական ուղղվածությամբ:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՌԻՍԿ

Բանկի չաշխատող ակտիվների ցուցանիշը 2021թ.-ի վերջի դրությամբ կազմել է 1.67%՝ (որը ցածր է ՀՀ բանկային համակարգի միջին՝ 1.72% ցուցանիշից) տարեկան նվազելով 1.07 տոկոսային կետով, ինչը ինչպես մակրոտնտեսական դրական տենդենցների, այնպես էլ Բանկի հետևողական քաղաքականության արդյունքն է: Ընդհանուր վարկային պորտֆելի կենտրոնացումների մակարդակն ըստ տնտեսության ճյուղերի և խոշորագույն հաճախորդների գտնվել է սահմանված սահմանաչափերի շրջաններում: 2021թ. իրականացված սթրես թեստերի արդյունքներով վարկային ռիսկի մեծությունը գտնվել է ընդունելի մակարդակում՝ հաշվի առնելով սթրեսային իրավիճակի հնարավոր ազդեցության և վերջինիս ի հայտ գալու հավանականության համադրությունը:

Բանկի վարկային քաղաքականության հիմնական ուղղություններից մեկն է եղել վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիայի բարձրացումը: Համապատասխան քայլեր են ձեռնարկվել վարկունակության գնահատման ներքին սքորինգային համակարգերի շարունակական բարելավման ուղղությամբ:

ՇՈՒԿԱՅԱԿԱՆ ՌԻՍԿ

Շուկայական ռիսկի հայեցակարգում հիմնական ռիսկի աղբյուրներն են արտարժութային փոխարժեքների և տոկոսադրույքների տատանողականությունը:

2021թ.-ի ընթացքում ՀՀ ԿԲ-ն շարունակել է պահպանել զսպող դրամավարկային քաղաքականությունը: Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ն սահմանել է 7.75%: Տեղական շուկայում հաճախորդներից միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման տոկոսադրույքները դրսևորել են կայուն միտում: Միջազգային տոկոսադրույքի շուկայում, մասնավորապես LIBOR-ի գծով, դրսևորվել է նմանատիպ կայուն տենդենց տարվա ընթացքում:

Արտարժութային շուկայում ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքն ունեցել է որոշակի նվազման միտում՝ դրսևորելով միջին տատանողականություն: Նմանատիպ տենդենց է դիտվել նաև Եվրո/ՀՀ դրամ փոխարժեքի գծով, իսկ ՌԴ ռուբլի/ՀՀ դրամ փոխարժեքը ունեցել է նվազման տենդենց՝ դրսևորելով առավել բարձր տատանողականություն:

Ավելորդ ռիսկերից խուսափելու նպատակով՝ եվրո և ՌԴ ռուբլի արտարժույթների գծով էական բաց դիրքեր չեն պահվել: ԱՄՆ դոլարով արտահայտված դիրքը հիմնականում եղել է երկար, սակայն բավականին ցածր ընդունելի առավելագույն մակարդակից:

2021թ. ընթացքում ընդհանուր առմամբ արտարժույթի վերագնահատումից գրանցվել է ոչ էական վնաս: Պարբերաբար իրականացվող սթրեսային սցենարների արդյունքնում արտարժույթի վերագնահատումից հնարավոր կորուստները չեն գերազանցել սահմանված ռիսկի ախորժակի մեծությունները:

ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿ

Բանկում գործում է գործառնական ռիսկերի կառավարման արդյունավետ համակարգ, որի հիմնական բաղադրիչներից են Գործառնական ռիսկի միջադեպերի կառավարման գործուն մեխանիզմները և մշտական հսկողության համակարգի առկայությունը: 2020թ-ից ի վեր աշխատանքներ են տարվում հսկողական գործառույթների ավտոմատացման, արդյունավետ հաշվետվական համակարգի ապահովման ուղղությամբ, որպեսզի հնարավոր լինի կենտրոնացված կարգով և ռիսկերի վրա հիմնված հսկողություն իրականացնել: Վերջինս էապես կբարձրացնի հսկողության արդյունավետությունը և պոտենցիալ գործառնական ռիսկերի վաղաժամ հայտնաբերման ու կանխարգելման հնարավորություն կընձեռի:

Բանկի համար էական գործառնական ռիսկերի շարքին է դասվում տեղեկատվական անվտանգության ռիսկը: Թվային տեխնոլոգիաների զարգացման ներկայիս պայմաններում՝ տեղեկատվական անվտանգությունը հանդիսանում է ֆինանսաբանկային համակարգի առաջնային մարտահրավերներից: Բանկը էական ներդրումներ է իրականացնում տեղեկատվական համակարգերի անվտանգության ապահովման համար՝ ներդնելով ժամանակակից անվտանգության համակարգեր: 2020թ. ստեղծված համաճարակային և պատերազմական իրավիճակում բազմաթիվ են եղել Բանկի տեղեկատվական համակարգ արտաքին ներթափանցման փորձերը: Վերջիններիս կանխարգելման նպատակով՝ պարբերաբար իրականացվում են Բանկի տեղեկատվական համակարգերի ներթափանցման թեսթեր (Penetration testing)՝ համագործակցելով աշխարհի առաջատար կազմակերպությունների հետ, որը հնարավորություն է տալիս վաղաժամ հայտնաբերել Բանկի համար խոցելի միջավայրերը և կանխարգելել դրանք: Հարկ է նշել նաև, որ Բանկը տարիներ առաջ ներդրել է ISO27001 ստանդարտին համապատասխան տեղեկատվական անվտանգության համակարգ, որը հավաստված է համապատասխան սերտիֆիկատով և իրականացվում է ստանդարտի պահանջներին

համապատասխանության պարբերական վերահաստատում արտաքին աուդիտի կողմից:

ԻՐԱՑՎԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՌԻՍԿ

2021թ. ընթացքում Բանկը պահպանել է իրացվելիության բարձր և հուսալի մակարդակ, ինչն արտացոլվում է իրացվելիության նորմատիվների՝ ՀՀ ԿԲ սահմանած սահմանաչափերից զգալիորեն բարձր ցուցանիշով: Նշված ավելցուկային իրացվելիությանը նպաստել են հաճախորդներից ներգրավված միջոցների աճը: Մասնավորապես, 11.4% աճ է արձանագրվել ներգրավված ժամկետային ավանդների գծով, իսկ ցպահանջ ավանդների գծով աճը կազմել է 18.1%: Ավանդատուների վարքագծային վերլուծության արդյունքները ցույց են տվել ավանդատուների բավականին կայուն վարքագիծ, ինչը վկայում է Բանկի նկատմամբ հաճախորդների բարձր վստահության մասին: Հարկ է նշել, որ ընդհանուր պարտավորությունների կազմում ժամկետային ավանդների տեսակարար կշիռը կազմում է մոտ 47.9%:

Իրացվելիության աղբյուրների դիվերսիֆիկացման նկատառումներից ելնելով՝ Բանկը միջոցներ է ներգրավվում նաև միջազգային ֆինանսական կառույցներից, ինչպիսիք են ՎԶԵԲ, Proparco, Symbiotics, Triodos, EFSE և այլն:

Ավելցուկային իրացվելիության պաշարներն ուղղվում են ցածր ռիսկային ներդրումային գործառնությունների իրականացմանը, մասնավորապես պետական պարտատոմսերում ներդրումների իրականացում, միջբանկային վարկերի տրամադրում, հակադարձ ռեպո գործարքների իրականացում և այլն: Բանկի ներդրումային պորտֆելում մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում առավել բարձր իրացվելիություն ունեցող ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ կազմելով պարտատոմսերի պորտֆելի շուրջ 76%:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հայեցակարգում պարբերաբար իրականացվող սթրես թեստերի արդյունքներով Բանկի իրացվելիության մակարդակը գնահատվել է բավարար:

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐ

Բանկի վարկային քաղաքականության հիմքում դրված է շրջակա միջավայրի և սոցիալական պատասխանատվության հայեցակարգը, որի շրջանակներում արգելվում է շրջակա միջավայրի վրա չափազանց բարձր ազդեցություն ունեցող գործունեության և նախագծերի ֆինանսավորումը: